

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENTATGE

ELS VALORS I LES ACTITUDS DELS ESTUDIANTS D'INFERMERIA

CARPETA D'APRENTATGE DURANT LES ESTADES FORMATIVES CLÍNiques.
ESTUDI DE CAS

Esqué Boldú, Sara

Universitat d'Andorra
Escola d'Infermeria
Plaça de la Gernandat, 7,
AD600 Sant Julià de Lòria, Principat d'Andorra
sesque@uda.ad

Gisbert Cervera, Mercè

Universitat Rovira i Virgili
Departament de Pedagogia
Carretera de Valls, s/n 43007 Tarragona
merce.gisbert@urv.cat

Lleixà Fortuño, Mar

Universitat Rovira i Virgili
Departament d'infermeria
Avinguda Remolins, 15 43500 Tortosa
mar.lleixa@urv.cat

Larraz Rada, Virginia

Universitat d'Andorra
Ciències de l'Educació
Plaça de la Gernandat, 7,
AD600 Sant Julià de Lòria, Principat d'Andorra
vlarraz@uda.ad

- 1. RESUM:** Aquesta comunicació presenta els resultats d'una investigació en el context de la Universitat d'Andorra, en els estudis del Bàtxelor en infermeria i es concreta en l'assignatura Estades Formatives Clínicas I, en l'activitat d'avaluació Diari Reflexiu. Els valors i les actituds, el procés reflexiu, la carpeta d'aprenentatge i la tutorització en són els eixos fonamentals. Com a resultats principals s'obté un sistema de categories de valors i actituds, i la rúbrica.

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENTATGE

---

2. ABSTRACT: This paper presents the results of an investigation in the context of the University of Andorra, in the nursing studies Bàtxelor and it makes concrete in a subject during the clinical stays in the reflective diary evaluation activity.

The values and the attitudes, the reflective process, the portfolio and the tutoring they are the fundamental axes.

Since principal results obtain a system of categories of values and attitudes, and the rubric.

3. PARAULES CLAU: estudis d'infermeria, estades formatives, actituds, diari reflexiu, carpeta d'aprenentatge.

KEYWORDS: nursing studies, clinical stays, attitudes, reflective diary, portfolio.

4. DESENVOLUPAMENT:

La finalitat d'aquesta comunicació és presentar els resultats obtinguts en el procés d'elaboració d'un sistema de categories de valors i actituds dels estudiants d'infermeria i la rúbrica d'avaluació del diari reflexiu. Aquesta investigació es porta a terme en el context de les estades formatives del Bàtxelor en Infermeria de la Universitat d'Andorra.

a) Objectius

- Objectiu general: identificar les valors i les actituds que han de desenvolupar els estudiants d'infermeria durant les EFC i dissenyar un procés d'avaluació.
- Objectiu 1: Dissenyar un sistema de categories de valors i actituds.
- Objectiu 2: Conèixer si existeix una influència per part del tutor i de l'àmbit assistencial.
- Objectiu 3: Dissenyar una eina d'avaluació de valors i actituds.

b) Descripció del treball

Els estudis universitaris de la Universitat d'Andorra (UdA) segueixen l'estructura de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), amb els primers cicles de 180 crèdits europeus (CE), els segons cicles de màster de 120 CE i el tercer cicle de doctorat. Els nous plans d'estudis estan dissenyats a partir de les competències professionals i acadèmiques corresponents a cada titulació, que es vinculen a les activitats d'avaluació de cada assignatura.

Una de les particularitats de l'UdA és disposar de grups reduïts d'estudiants amb un màxim d'uns 30 estudiants per curs, fet que permet l'aplicació d'un model centrat en l'estudiant, amb seguiment individualitzat, així com el desenvolupament de les competències.

Revista CIDUI 2016

www.cidui.org/revistacidui

ISSN: 2385-6203

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

Els estudis d'infermeria de la UdA es caracteritzen per una estructura transversal tant en la formació teòrica com en la pràctica. La part pràctica es reparteix al llarg dels tres cursos acadèmics en sis assignatures d'estades formatives clíniques (EFC), que es realitzen al mateix Principat d'Andorra i també als països veïns (França, Espanya i Portugal), on els models i la gestió sanitària canvia, i es considera com a oportunitat per enriquir l'aprenentatge i diversificar la formació. El contacte directe que experimenta l'estudiant en el context real al llarg de la seva formació es considera clau, on posa en pràctica allò après en situació teòrica i simulada, adquirint destresa i presa de decisions.

L'estudiant d'infermeria, necessita (1) coneixements teòrics i científics, (2) habilitats tècniques i (3) actituds per actuar amb professionalitat i excel·lència. El conjunt de coneixements, habilitats i actituds de l'estudiant li permetrà aconseguir les competències per aplicar la pràctica infermera de qualitat.

Des de l'inici de la formació infermera a Andorra (1988) cada estudiant té assignat un tutor del centre assistencial durant les EFC, que li ofereix seguiment en situació real i l'avalua, alhora que també té un tutor acadèmic, que el visita setmanalment. A més del seguiment per part dels tutors professional i acadèmic, es realitza una valoració d'escola de les EFC. Aquesta valoració entre professionals assistencials i acadèmics permet identificar com a punt feble, les actituds dels estudiants durant l'EFC.

Durant el curs 2011-2012 s'inicia el procés de canvi de pla d'estudis d'infermeria amb la reestructuració d'assignatures, implementació de competències, introducció de noves tecnologies, treball de les actituds de manera transversal tant en la teoria com en la pràctica, alhora que també sorgeix l'oportunitat d'introduir nous canvis. S'incorpora la carpeta d'aprenentatge (CA) en les sis assignatures d'EFC, com a eina i metodologia reflexiva, tant a l'estudiant, en quan al seu procés d'aprenentatge, com al tutor en el seu rol de guia i orientador (Medina, Jarauta, Imbernon, 2010).

1. Objectiu de l'estudi

L'objectiu general de l'estudi es identificar els valors i les actituds que han de desenvolupar els estudiants d'infermeria durant les EFC i dissenyar un procés d'avaluació. És rellevant el procés de desenvolupament d'actituds i valors professionals de forma individual i col·lectiva (Ramió, 2005, p.13).

Aquesta investigació té diversos eixos, (1) els estudis d'infermeria en el context de les EFC, (2) els valors i les actituds que mostren a través del diari reflexiu de la CA i (3) el seguiment i orientació per part del tutor.

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

Aquest treball segueix les fases d'implementació següents: (1) fase diagnòstica, amb la identificació del problema d'estudi, (2) fase de planificació, amb el plantejament, disseny de les activitats, eines de suport, guia de les activitats, fòrum de resolució de dubtes, i revisió de referents, (3) fase d'aplicació, amb l'execució d'activitats, la participació dels estudiants i el seguiment dels tutors acadèmics, i (4) fase d'avaluació, amb l'anàlisi, categorització i obtenció de resultats, tant de les aportacions dels estudiants com per a l'obtenció de la validació de la rúbrica.

Es basa en la metodologia qualitativa descriptiva per explorar el comportament, els valors i actituds que mostren els estudiants durant les EFC, a través de l'anàlisi en profunditat de l'activitat Diari reflexiu. Així, es mostra el seu interès en descriure les relacions entre variables en una situació determinada i justificar els canvis entre les relacions en funció del temps (Cohen i Manion, 1990, p. 102). Es concreta en un estudi de cas, per l'interès en la descripció i anàlisi intensiu i holístic d'una situació particular o concreta, fenomen o unitat social (Farías i García, 2007).

Aquest anàlisi permet (1) definir un sistema de categories per la recollida i anàlisi de contingut, (2) identificar i analitzar les actituds, de manera sistemàtica, que mostren els estudiants durant les EFC i registren a través de la CA, (3) dissenyar eines, activitats o situacions d'aprenentatge que permetin treballar els valors i les actituds en el context de les EFC, (4) determinar l'evolució del procés d'aprenentatge de l'estudiant, vers els valors i les actituds durant les EFC i (5) determinar els factors que influeixen en la progressió i millora de l'activitat de la CA durant el seu procés d'implantació.

2. Disseny:

2.1. Disseny de la CA: la CA es considera un projecte educatiu (Cebrián, 2011), ja que disposa de pla docent on es detallen les competències, la metodologia, les activitats i els criteris d'avaluació, al igual que la resta d'assignatures de la titulació. Tota aquesta informació s'explica als estudiants i als tutors acadèmics abans de l'inici de les EFC. La CA es planteja a l'espai virtual del campus de la universitat i conté l'estructura de les activitats d'avaluació amb les guies, els fòrums i punts de lliurament corresponents (Esqué, Gisbert i Larraz, 2014).

L'instrument de recollida de dades és el Diari Reflexiu, com una de les activitats de la CA, basat en la reflexió de l'estudiant vers l'experiència viscuda durant les EFC. Les reflexions dels estudiants s'analitzen en profunditat.

L'activitat Diari Reflexiu s'organitza en tres moments: (1) Fòrum Inicial, previ a l'inici de l'EFC, registre d'expectatives, (2) Fòrum de l'Estada, amb una aportació diària i (3) Fòrum Final, al finalitzar l'EFC, fa balanç de tot l'aprenentatge i ho relaciona amb les expectatives inicials i els

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

---

resultats aconseguits. Les aportacions al diari reflecteixen: (1) qüestions, dubtes i opinions, (2) solucions a problemes o situacions imprevistes i (3) autoavaluació de la pròpia actuació.

A més, es disposa del Fòrum de dubtes, d'ús grupal on els estudiants poden plantejar dubtes i el tutor resolt dubtes i aclareix aspectes del funcionament de l'activitat.

2.2. Procés de creació del sistema de categories de l'anàlisi en profunditat dels diaris reflexius: segueix dos moments: (1) a l'inici del procés de categorització, on s'identifiquen unes categories i unitats de significació a partir del plantejament de l'activitat, i (2) establiment del total les categories deductives i inductives, a partir de l'anàlisi del contingut dels diaris dels estudiants que conformen la mostra intencional.

Inicialment es realitza una lectura acurada dels diaris dels estudiants que conformen la mostra intencional (4 estudiants) per analitzar si les categories inicials poden ser aptes i suficients. Seguidament, es revisen les categories inicials i s'incorporen les categories i unitats de significació inductives que sorgeixen de les aportacions reals de reflexió dels estudiants i que no tenien cabuda en les categories deductives, i s'inclou una primera relació entre les categories i les actituds que s'esperen dels estudiants. A més, es proposa una relació entre les categories, les actituds i els valors professionals. Finalment, s'aplica el sistema de categories a la totalitat de la mostra, que està formada pels estudiants de primer curs matriculats a EFC I del curs 2011-2012 (21 estudiants).

2.3. Procés de disseny i creació de la rúbrica Diari Reflexiu: a partir dels resultats obtinguts de l'anàlisi en profunditat dels diaris i de l'obtenció del sistema de categories de valors i actituds, es dissenyen els criteris i nivells d'assoliment de la rúbrica. Aquesta rúbrica se sotmet al procés de validació interna i posteriorment externa, amb 12 experts. Les aportacions dels experts s'incorporen i contribueixen a la millora de la rúbrica obtinguda. La validació d'instruments dóna consistència i adequació, alhora que permet un ús fiable, objectiu i sistemàtic. La validació externa segueix el procés de disseny de l'instrument a validar proposat per Larraz (2013).

3. Avaluació

L'avaluació de la CA implica una avaluació formativa, en base a la reflexió, que permet avaluar de manera continuada i formativa. La reflexió permet a l'estudiant adonar-se de tot el procés d'aprenentatge, que implica (1) ser conscient de tot el que està aprenent i de la seva evolució, (2) plantejar dubtes, (3) fer balanç dels punts forts i febles o mancances, i (4) modificar i reorientar el procés. En el cas del tutor, realitza el seguiment a través dels espais de comunicació que permet l'aula virtual, utilitzant la comunicació asíncrona. És important destacar que el tutor realitza seguiment de dues maneres: (1) valoració setmanal, es desplaça

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

---

al centre o institució sanitària, on valora el procés d'aprenentatge de cada estudiant amb el propi estudiant i amb el tutor professional, que també exerceix les funcions de tutorització, li proporciona oportunitats d'aprendre i l'avalua, i (2) valoració diària, qualifica el diari reflexiu de cada estudiant a través del fòrum de l'estada. Aquesta qualificació és qualitativa i quantitativa, seguint els criteris de la rúbrica de l'activitat. Aquest seguiment continuat per part del tutor permet individualitzar el seguiment del procés d'aprenentatge dels estudiants.

Segons Tur (2013, p. 233), l'avaluació formativa aplicada a l'e-portafoli permet a l'estudiant revisar, canviar, ampliar, reformular o validar les evidències que va recollint, seleccionant, ordenant, construint i aportant a la carpeta, fet que permet valorar l'evolució. Aquest tipus d'avaluació, continuada i formativa, requereix una important inversió de temps, així com capacitat de diàleg, negociació, interacció.

L'equilibri d'avaluació s'aconsegueix amb el plantejament de la CA, i en concret l'activitat Diari Reflexiu, ja que es valora (1) la qualificació obtinguda de l'activitat, com a suma de les qualificacions de la reflexió diària, com a valoració quantitativa, (2) la valoració del resultat s'aconsegueix a través de la rúbrica amb els criteris d'avaluació adients, i (3) la valoració positiva del progrés de l'estudiant al llarg dels dies d'EFC, que pot estar condicionat per la pràctica, per la reflexió diària que se li encomana i també pel seguiment per part del tutor, com a valoració qualitativa, fet que permet reforçar els aspectes positius, destacar els aspectes negatius i suggerir possibilitats de millora.

4. Població i mostra

La població total són els estudiants d'infermeria de l'Escola d'Infermeria de la Universitat d'Andorra, matriculats a les assignatures d'EFC durant el curs 2011-2012. De la població total (73 estudiants), s'agafa la mostra dels estudiants de primer curs (21 estudiants). D'aquests es fa una primera mostra intencional (s'escullen quatre estudiants, els dos amb la qualificació més elevada i els dos amb la qualificació més baixa, que permet un primer anàlisi de la potencialitat de les dades obtingudes i la seva significació), per identificar i definir les unitats de significació i categories, com a primera validació interna. La matriu aconseguida s'aplica a la resta d'estudiants de la mostra de primer curs matriculats a EFC I durant el curs 2011-2012, com a segona validació interna.

5. Resultats i conclusions

En referència a l'objectiu 1, Dissenyar un sistema de categories de valors i actituds, s'obté el resultat 1: Sistema de categories de valors i actituds, que relaciona unitats de significació com a unitats base per identificar contingut significatiu, l'agrupació d'unitats de significació per

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

---

categories, la relació entre categories i les actituds considerades rellevants en la formació infermera, i la relació amb els valors professionals. Aquest sistema de categories permet analitzar de manera sistemàtica els valors i les actituds que presenten els estudiants a través de les reflexions a l'activitat diari.

Aquest sistema conté categories formades per unitats formulades en positiu i en negatiu, per aconseguir una visió complerta (Azjen, 2005). (Imatge 1)

En referència a l'objectiu 2, Conèixer si existeix una influència per part del tutor i de l'àmbit assistencial, s'obtenen el resultat 2: Evolució de les reflexions i resultat 3: Estadística descriptiva segons el període i àmbit assistencial. (Imatge 2)

En les diverses aportacions dels estudiants és important destacar la importància del procés reflexiu, el fet de pensar i valorar les vivències, l'experiència que cada dia d'EFC li aporta a l'estudiant, facilita la capacitat de raonar i la presa de decisions (Dewey, 1978; Lleixà, 2008).

Ahora, observem que gràcies a l'activitat diari es desenvolupen les experiències i reflexions, de manera que l'estudiant es posiciona en el context de l'estada formativa i el tutor acadèmic exerceix de guia i orienta a l'estudiant per aconseguir un major aprenentatge (Cambridge, Cambridge i Yancey, 2009; Barrett, 2009).

Ens adonem que es compleixen els tres principis fonamentals de l'e-portafoli o CA: (1) selecció d'evidències, (2) seguiment del progrés i (3) reflexió vers el procés d'aprenentatge (Barberà i de Martín, 2009).

Pel seguiment del procés d'Ensenyament - Aprenentatge pren rellevància el tutor acadèmic, gràcies a la seva permanència i acompanyament: (1) potencia l'autonomia de l'estudiant, (2) dissenya situacions que generen aprenentatge (Gisbert, Cabero i Llorente, 2007), (3) dóna suport sistemàticament (Savickas et al., 2009) i (4) presta ajuda pedagògica (Venini, 1990), per tant, guia i orienta per aconseguir un major aprenentatge (Cambridge, Cambridge i Yancey, 2009; Barrett, 2009). (Gràfic 1)

Els resultats mostren gran similitud de valors de la mitjana aritmètica i la moda en diverses unitats de significació. Quan els valors són similars es consideren unitats de significació i categories rellevants.

Una desviació típica elevada en una unitat de significació, indica que hi ha molta dispersió en les dades. En aquest cas, la major desviació típica es dóna en la unitat de significació VI_b (En què participa: tècniques, activitats del servei,...), fet es pot entendre com a punt de partida de molts estudiants, on primer exposen què havien fet i seguidament expliquen què els ha suposat des del punt de vista d'aprenentatge, alguns identifiquen els punts forts i febles, si han tingut dubtes o han fet cerca, etc.

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

En referència a l'objectiu 3, Dissenyar una eina d'avaluació de valors i actituds, s'obté el resultat 4: Rúbrica diari reflexiu, validada per experts. Té una estructura formada pels criteris de valoració així com pels nivells d'assoliment. (Imatge 4)

La rúbrica és el resultat de les aportacions dels experts, obtinguda en el procés de validació, que implica la valoració tant els resultats d'aprenentatge, en quan a la pertinença i importància, com els nivells d'assoliment de cada resultat, en quan a la pertinença, la gradació i la comprensió.

Conclusions:

Tenint en compte els objectius de la investigació i els resultats obtinguts, arribem a les següents conclusions:

- La importància de treballar els valors i les actituds, sobretot en professions de l'àmbit de la salut, com és el cas d'infermeria (Ramió, 2005), ens permet endinsar-nos en les seves dimensions: cognitiva, afectiva i conductual (Allport, 1935). S'obté un sistema de categories de valors i actituds, format per 35 unitats de significació, que s'agrupen en 11 categories, que ahora es relacionen amb les actituds i els valors professionals que s'espera que desenvolupin els estudiants d'infermeria, es considera rellevant.
- El procés reflexiu com a base per conèixer els valors i les actituds dels estudiants, que tal com comenta Dewey (1978), el pensament permet desenvolupar la capacitat de raonar i de judici. Aquesta reflexió ajuda a comprendre conceptes (Pérez, 1990), per tant a comprendre la realitat i les actuacions dels professionals. Així les EFC, es consideren el moment oportú per a la reflexió, on l'estudiant està en contacte amb la realitat, és on aplica els coneixements apresos i on continua aprenent. Aquesta reflexió permet adonar-se de la pròpia actuació i del progressos.
- L'ús d'eines com la CA permeten a l'estudiant recollir evidències del propi progrés d'aprenentatge (Barrett, 2000, 2006; Campbell, Melenzyer, Nettles i Wyman, 2011) i analitzar l'evolució (Barberà, 2008). En el moment de dissenyar les activitats de la CA es pensa en activitats que potenciïn la reflexió. Per això l'activitat Diari reflexiu es considera idònia, ja que permet recollir de manera continuada el pensament, les vivències, permet el progrés del procés d'aprenentatge i permet identificar els punts forts i febles (Colén, Giné i Imbernon, 2006).
- La CA permet al tutor exercir de guia i orientador, que en aquest treball s'aconsegueix amb el seguiment diari de les intervencions dels estudiants, fet que ajuda a treballar amb metodologia centrada en l'estudiant (Salinas, Pérez i de Benito, 2008).

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

- El tutor acadèmic, mitjançant el seguiment continuat: (1) identifica punts forts i punts de millora, que acompanyen a l'estudiant a continuar amb la reflexió, (2) dissenya situacions d'aprenentatge, que ajuden a l'estudiant a fer una valoració més àmplia (Adell i Sales, 1999; Gisbert, 2002; Fernández, 2007; Gisbert, Cabero i Llorente, 2007), (3) resol dubtes i anima a la participació de tots i cadascun dels estudiants i (4) avalua, tant de manera qualitativa com quantitativa, i de manera continuada.
- L'anàlisi del contingut en profunditat dels diaris aporta una visió qualitativa, que observa l'evolució de les reflexions dels estudiants i el seguiment que exerceix el tutor acadèmic, i una visió quantitativa mitjançant l'estadística descriptiva.
- Alhora, les dades obtingudes també promouen la possibilitat de preguntar-se pel tipus d'avaluació, com es planteja en l'objectiu 3. Aquesta necessitat de trobar uns criteris d'avaluació implica el disseny d'una eina d'avaluació de valors i actituds, que s'ha considerat oportú validar de manera interna i externa. La validació de la rúbrica permet aplicar els criteris de manera objectiva per part dels tutors acadèmics tan en el seguiment de cada dia, el plantejament de noves situacions de reflexió com per a l'avaluació, alhora que permet a l'estudiant conèixer què s'espera de les seves intervencions i com serà avaluat. Aquest resultat és molt valuós, doncs al llarg de tres cursos acadèmics, tot i consensuar uns criteris, aquests estaven poc definits i s'hi afegia la inexperiència dels tutors en el seguiment i avaluació d'activitats d'aquest tipus, amb un seguiment diari, mitjançant l'ús d'eines virtuals, com també en l'ús de rúbriques.

4.1. FIGURA O IMATGE 1

Valor	Àmbit: estudiants professionals infermeria	Categoria: Actituds_EFCL_I	Ítem de significació
Responsabilitat	RESPECTE A LES NORMES I CONTINGUT	I. DISCIPLINA DE REGISTRE	I.a. Entendria el diari, l'usen còlid
	Integritat i confidencialitat	CONFIDENCIALITAT	I.b. Entençió fins dels continguts
Autonomia i Compromís professional		INTERÈS I INNOVACIÓ	I.a. Preveure la confidencialitat de dades i mantenir secret professional
	Crítica	III. DUBTES I QÜESTIONS	II.a. Expressar dubtes, fer que el personal fer cura d'informació d'altres fonts (professors, bibliografia, ...)
Creativitat i Propositiva		IV. IDEES I OPIRONS	II.b. Solucions al que ha vist/viscut a EFCL amb experiències anteriors, assignatures, reflexions amb el que veu...
	Autonomia	V. IDENTIFICA I PROPOSA SOLUCIONS	II.c. Cerca informació (per valorar, perquè veu valor com funciona, amb iniciativa pròpia, ...)
Responsabilitat		VI. AUTOAVALUACIÓ, PROPIA ACTUACIÓ, HABILITATS, TÈCNiques (SABER FER)	II.d. Es proposa fer noves normes (contingut d'estudi, de formació, ...)
	II.e. Implicar-se i donar resposta a la enciclosant o s'ha anticipat (obserar)		
Justícia social	RESPECTE	XI. RESPECTE	II.f. Cerca informació (condicional per una pregunta del tutor acadèmic, sense iniciativa pròpia)
			II.g. Pregunta que es pensa? Qui pot quedar com a estudiant?
			II.h. Negatiu: judici de valor
			II.i. En mostra esforç (fer comentaris del tutor de pràctiques o acadèmics, o el que veu)
			II.j. Cap on he observat les meves decisions?
			II.k. Què he fet o tinc pensat fer per solucionar-ho?
			II.l. Què és el meu punt de vista, com a proposta, solució de millora (del servei, pràctica de cura)...
			II.m. Identificació del problema sorgit
			II.n. Pregunta: després, es veu capaç?
			II.o. En què participa (tècniques, activitats del servei, ...)
			II.p. Negatiu: limitacions o dificultats
			II.q. Sentiment positiu: es sent bé, capaç
			II.r. Sentiment negatiu
			II.s. Sentiment de progressió (posa en dubte la seva pròpia actuació, ...)
			II.t. Sentiment de insuïcia, pro-actiu (iniciativa i creativitat)
			II.u. Sentència retrospectiva, amarga
			II.v. Veu les EFCL com a oportunitats per aprendre
			II.w. Destaca els punts forts i febles de la seva EFCL
			II.x. Valora el balanç del desenvolupament EFCL (positiu)
			II.y. Valora el balanç del desenvolupament EFCL (negatiu)
			II.z. Valora el balanç dels punts forts i febles del progr. aprenentatge
			III.a. Identifica la necessitat de continuar revisant continguts
			III.b. Considera la importància d'una bona pràctica
			III.c. Sentiment d'orgull en un moment
			III.d. Reflexiona vers la professió
			III.e. Mostra respecte a les persones i a la salut
			III.f. Mostra respecte als membres de l'equip de salut

Imatge 1: Sistema de categories de valors i actituds

Fuente: Elaboració pròpia

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENTATGE

4.2. FIGURA O IMATGE 2

Exemple estudiant_1 i retroalimentació tutor acadèmic

divendres, 4 maig 2012, 16:34

Com que el dia ha estat tranquil he aprofitat per parlar amb la infermera per a que m'aconsellés sobre el pacient que podria escollir per elaborar el meu pla de cures. Finalment hem valorat els pacients més adequats i ja he pogut escollir la meva pacient. He anat a demanar-li si li faria res que fes el meu pla de cures sobre ella i hem va dir que ella encantada i que col·laboraria amb molt de gust, així que he aprofitat i mentre li prenia les constants he començat a fer-li algunes preguntes. La veritat és que el dia ha anat molt bé. Estic molt contenta.

- Tutora: molt bé tal i com vas. Fantàstic que hagi comentat quin cas a escollir amb la infermera. Així aniré més guiada i a més la infermera també et podrà guiar. Aprofitant una tècnica per començar a fer entrevista: molt àgil i pràctic. A més, que li demanis el permís prèviament, a part d'educat és ètic. Segueix així.

Puntuació: 3

dimarts, 19 juny 2012, 19:22

La comunicació amb els pacients molt bé, la veritat és que m'agrada molt el contacte amb els pacients, i cada vegada que faig una tècnica aprofito per parlar amb ells perquè estiguin a gust, és en aquests moments que m'adono de la importància de quan ens insistiu a classe en la importància de la comunicació amb els pacients, per preservar aquest aspecte humà de la professió. Si que és veritat que hi han pacients que són més tancats i que costa més comunicar amb ells però en general són molt oberts i amables.

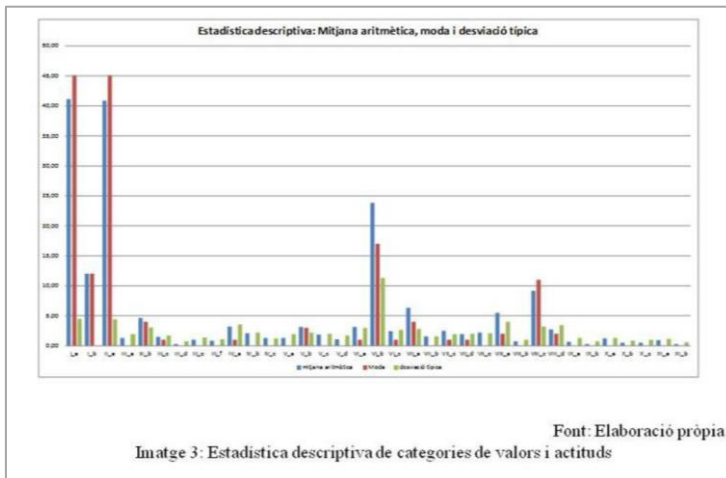
- Tutora: molt bé la teva reflexió. És important treballar la comunicació i el "saber estar" a l'igual o més, que qualsevol tècnica.

Puntuació: 3

Font: Elaboració pròpia

Taula 2: Exemple estudiant_1_ retroalimentació tutor acadèmic

4.3. FIGURA O IMATGE 3

Imatge 3: Estadística descriptiva de categories de valors i actituds

4.4. FIGURA O IMATGE 4

Resultats d'aprenentatge	Nivell d'assoliment 4
Identifica situacions i proposa solucions	Per identificar situacions de dubte, que potencien la cerca d'informació per proposar solucions concretes i ben fonamentades
Qualitat de les intervencions	Per realitzar intervencions que demostrin comprensió i integració de l'aprenentatge, amb reflexions pertinents, rellevants i fonamentades. A més, genera vincles amb aspectes treballats, amb justificació i anàlisi crític
Comunicació escrita	La intervenció lliure d'errades. L'estructura de la narració és clara, coherent, concreta i variada. Utilitza de manera habitual llenguatge professional
Autoavaluació	Presenta anàlisi i reflexió sobre el propi aprenentatge. Valora els punts forts i febles i fa propostes de millora tenint en compte l'evolució

Font: Elaboració pròpia

Imatge 4: Criteris rúbrica i explicació

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

---

5. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Adell, J i Sales, A. (1999). El profesor online: Elementos para la definición de un nuevo rol docente. Consulta el 07/05/2014 en <http://gte2.uib.es/edutec/sites/default/files/congresos/edutec99/paginas/105.html>

Ajzen, I. (2005). Attitudes and personality traits. En I. Ajzen (Edit.) en Attitudes, Personality, and Behavior (2nd edition), 1-23. London: McGraw-Hill International

Allport, G. W. (1935). Attitudes. En C. Murchison (Edit.), en Handbook of social psychology, 798-844. Worcester: Clark University Press

Barberà, E. (2008). El estilo e-portafolio. Barcelona: UOC

Barberà, E. i de Martín, E. (2009). Portfolio electrónico: aprender a evaluar el aprendizaje. Barcelona: UOC

Barrett, H. C. (2000). Create Your Own Electronic Portfolio. Using Off-the-Shelf Software to Showcase Your Own or Student Work. Learning & Leading with Technology, 27(7), 14-21. Consulta el 29/10/2013 en <http://electronicportfolios.org/portfolios/LLwTApr00.pdf>

Barrett, H. C. (2006). Authentic Assessment with Electronic Portfolios using Common software and web 2.0 Tools. Consulta el 27/05/2014 en <http://electronicportfolios.com/web20.html>

Barrett, H. C. (2009). Balancing 2 faces of eportfolios. Consulta el 01/04/14 en: <http://electronicportfolios.org/balance/>

Cambridge, B., Cambridge, D. i Yancey, K. (2009). Electronic Portfolios 2.0: Emergent Research on Implementation and Impact. Sterling, Virginia: Stylus Publishing

Campbell, D., Melenzyer, B., Nettles, D. i Wyman, R. (2011). How to develop a professional portfolio. Manual for teachers. New Jersey: Pearson

Cebrián, M. (2011a). Supervisión con e-portafolios y su impacto en las reflexiones de los estudiantes en el Practicum. Estudio de caso. Revista de Educación, 354, 183-208. Consulta el 19/10/13 en: http://www.revistaeducacion.educacion.es/re354/re354_08.pdf

Cohen, L i Manion, L. (1990). Métodos de investigación educativa. Madrid: La Muralla

Colén, MT., Giné, N. i Imbernon, F. (2006). La carpeta de aprendizaje del alumno universitario. Octaedro: Barcelona

Dewey, J. (1978). Democracia y Escuela. Buenos Aires: Losada

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

Esqué, S., Gisbert, M., i Larraz, V. (2014). El uso del e-portafolios en las prácticas del Bàtxelor en Enfermería. REDU: Revista de Docencia Universitaria, 12 (1), 399-423. Consulta el 01/06/2014 en <http://www.red-u.net>

Farías, G.M. i García, M. (2007). La reflexión personal y el aprendizaje basado en la experiencia mediante el desarrollo de un portafolio electrónico de evidencias. Conferencia internacional en tecnología e innovación educativa. REDIIEN'07. Monterrey, México. Consulta el 19/10/13 en http://www.ruv.itesm.mx/convenio/catedra/recursos/material/ci_08.pdf

Fernández, F. (2007). La tutoría virtual en la teleformación. En J. Cabero i J. Barroso (Coords.), Posibilidades de la teleformación en el Espacio Europeo de la Educación Superior, 47-67. Granada: Octaedro

Gisbert, M. (2002). El nuevo rol del profesor en entornos tecnológicos. Acción pedagógica, 11(1), 48-59. Consulta el 29/04/2014 en http://www.saber.ula.ve/bitstream/123456789/17053/1/art5_v11n1.pdf

Gisbert, M., Cabero, J. i Llorente, M.C. (2007). El papel del profesor y el estudiante en los entornos tecnológicos de formación. En J. Cabero (Coord.), Tecnología Educativa, 263-280. Madrid: McGrawHill

Larraz, V. (2013). La competència digital. (Tesi doctoral). Consulta el 20/01/2014 en <http://www.tdx.cat/handle/10803/113431>

Lleixà, M. (2008). La tutoria virtual i la inserció laboral dels professionals d'infermeria. (Tesi doctoral). Universitat Rovira i Virgili

Medina, J.L., Jarauta, B. i Imbernon, F. (2010). La enseñanza reflexiva en la Educación Superior. Cuadernos de Docencia universitaria, 17. Barcelona: Octaedro

Pérez, A. (1990). Comprender y enseñar a comprender. Reflexiones en torno al pensamiento de J. Elliott. En J. Elliott (1994). La investigación-acción, (2ª ed.), 9-18. Madrid: Morata

Ramió, A. (2005). Valores y actitudes profesionales. Estudio de la práctica profesional enfermera en Catalunya. (Tesi doctoral). Consulta el 01/12/12 en <http://www.tdx.cat/handle/10803/2867>

Salinas, J., Pérez, A. i de Benito, B. (2008). Metodologías centradas en el alumno para el aprendizaje en red. Madrid: Síntesis

Savickas, M. L., Nota, L., Rossier, J., Dauwalder, J. P., Duarte, M. E., Guichard, J., Soresi, S., Van Esbroeck, R. i van Vianen, A. E. M. (2009). Life designing: A paradigm for career construction in the 21st century. Journal of Vocational Behavior, 75(3), 239-250

Tur, G. (2013). Projecte de portafoli electrònic amb eines de la web 2.0 als estudis de grau d'educació infantil de la Universitat de les Illes Balears a la seu d'Eivissa. Estudi de cas. (Tesi doctoral). Consulta el 01/06/2014 en <http://www.tdx.cat/handle/10803/111339>

Revista CIDUI 2016

www.cidui.org/revistacidui

ISSN: 2385-6203

IMPACTES DE LA INNOVACIÓ EN LA DOCÈNCIA I L'APRENTATGE

Venini, E. (1990). ¿Quin tipus de preguntes fem als nostres alumnes?. *Comunicació Educativa*, 1, 17-19. Consulta el 16/04/2014 en <http://www.publicacionsurv.cat/ojs/revistes/index.php/comeduc/article/view/61>